

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/185/2006

PREFERENCJE PARTYJNE W GRUDNIU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2006 roku

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się na początku grudnia¹, udział w nich wzięłoby – według własnych zapowiedzi – 54% dorosłych Polaków. Odsetek osób chcących wziąć udział w wyborach jest nieco mniejszy niż w listopadzie (o 4 punkty), ale większy niż w końcu października (o 4 punkty). Ubiegłomiesięczny 8-punktowy wzrost deklaracji uczestnictwa w ewentualnych wyborach parlamentarnych był najwyraźniej skutkiem ożywienia emocji politycznych związanych z kampanią przed wyborami samorządowymi.

W rankingu popularności partii politycznych pierwsze miejsce zajmuje nadal Platforma Obywatelska, na którą chce głosować niemal jedna trzecia zadeklarowanych uczestników wyborów (30%). W porównaniu z sytuacją sprzed miesiąca nieco zwiększył się odsetek zwolenników PO (o 3 punkty), jednak poparcie dla tego ugrupowania wyraźnie odbiega od notowań, jakie miało ono w okresie wyborów samorządowych w październiku. Na drugim miejscu znajduje się rządzący PiS, który popiera 27% Polaków zapowiadających pewny udział w wyborach. Mimo nieznacznego, w stosunku do poprzedniego miesiąca, wzrostu notowań PiS dystans między dwiema najpopularniejszymi partiami nieco się zwiększył, ale w dalszym ciągu daleki jest od tego z okresu kampanii wyborczej, kiedy PO bardzo wyraźnie przeważało nad partią rządzącą. W grudniu na trzecim miejscu znalazła się koalicja Lewica i Demokraci, za którą opowiada się 12% wyborców wybierających się na wybory. Pozostałe partie mają wyraźnie mniejsze poparcie i gdyby wybory odbywały się w tym miesiącu ich przedstawiciele nie dostaliby się do parlamentu. Na granicy wyborczego progu kształtują się notowania PSL, na który chce głosować 5% Polaków deklarujących uczestnictwo w głosowaniu. Po wyborach samorządowych ugrupowanie to nieco zyskało na popularności. Po 4% potencjalnych wyborców głosowałoby w grudniu na Samoobronę i KPEiR. Poparcie dla współrządzącej Samoobrony spadło o 3 punkty procentowe. Poniżej progu wyborczego znajdują się także notowania drugiej ze współrządzących partii – LPR, którą popiera 2% zadeklarowanych wyborców. W tym miesiącu zwolenników zyskały też UPR i PPP (po 1%).

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (199) przeprowadzono w dniach 1–4 grudnia 2006 roku na liczącej 1015 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W grudniu mniej wyborców niż w ostatnich dwóch miesiącach zadeklarowało, że nie wie, na kogo oddałoby swój głos, gdyby wybory odbywały się obecnie (14%).

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach parlamentarnych						
	VII 2006	VIII 2006	IX 2006	6-9 X 2006	20-24 X 2006	XI 2006	XII 2006
	w procentach						
Platforma Obywatelska RP	27	31	29	38	35	27	30
Prawo i Sprawiedliwość	29	27	26	25	26	26	27
Lewica i Demokraci / SLD+SdPi+UP+PD	10*	10*	9*	10*	7*	8*	12
Polskie Stronnictwo Ludowe	3	3	2	3	3	6	5
Samoobrona RP	10	10	10	7	6	7	4
KPEiR	2	1	2	2	1	1	4
Liga Polskich Rodzin	3	4	3	3	3	6	2
UPR	0**	1	0**	1	1	0**	1
Polska Partia Pracy	1	1	0**	1	0**	0**	1
Inne	1	1	1	0**	1	0**	0**
Trudno powiedzieć	13	12	16	11	16	18	14
N=	496	508	465	528	510	561	547
UWAGA: podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach * Zsumowano notowania ugrupowań – SLD+SdPi+UP+PD – tworzących koalicję Lewica i Demokraci. Do listopada 2006 roku poparcie dla każdej z partii tworzących LiD badaliśmy osobno ** Poniżej 0,5%							

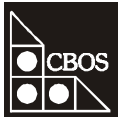

Sondaż przeprowadzony jeszcze przed rozwojem afery „praca za seks” przyniósł spadek poparcia dla Samoobrony, która nie weszłaby do parlamentu, gdyby wybory odbywały się w grudniu. Swoich przedstawicieli w Sejmie nie miałby również LPR, któremu niewątpliwie zaszkodziła afera związana z ujawnionymi w mediach zachowaniami członków Młodzieży Wszechpolskiej. Paradoksalnie te dwa ugrupowania – ostatnio chyba najbardziej widoczne w mediach (choć częściej w kontekście negatywnym) i zgłaszające coraz to nowe projekty prawne i polityczne, mające organizować życie społeczne w naszym kraju – mają obecnie, jak się okazuje, bardzo małe poparcie społeczne.

Przodująca w sondażach Platforma Obywatelska, w której ujawniły się podziały wewnętrzne i spory między liderami (co jak na razie doprowadziło do marginalizacji pozycji jednego z twórców jej sondażowego sukcesu – Jana Rokity), straciła część zwolenników

pozyskanych w okresie wyborów samorządowych. Natomiast społeczne poparcie dla rządzącego PiS jest od wielu miesięcy wyjątkowo trwałe. Wydaje się, że afery związane ze współkoalicjatami nie szkodzą wizerunkowi tego ugrupowania wśród jego sympatyków. Umieszczona po raz pierwszy na przedstawionej ankietowanym liście partii zamierzających startować w wyborach parlamentarnych koalicja Lewica i Demokraci jest obecnie trzecią siłą polityczną i jednym z trzech ugrupowań, którego przedstawiciele – gdyby wybory odbywały się w grudniu – zasiedliby w parlamencie.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział? 1 - Na pewno wziął(ę)by w nich udział; 2 - Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział; 3 - Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału

	(%)			
	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	54	18	28	1015
Płeć				
Mężczyźni	54	20	26	442
Kobiety	53	17	30	487
Wiek				
18-24 lat	55	19	26	144
25-34	40	27	33	168
35-44	58	13	29	157
45-54	60	19	21	171
55-64	58	12	29	138
65 lat i więcej	50	17	33	152
Miejsce zamieszkania				
Wieś	53	17	30	337
Miasto do 20 tys.	59	19	22	125
20-100 tys.	52	20	28	192
101-500 tys.	50	17	32	173
501 tys. i więcej mieszk.	56	20	24	102
Wykształcenie				
Podstawowe	44	21	35	274
Zasadnicze zawodowe	52	20	28	236
Średnie	59	16	25	323
Wyższe	66	12	21	96
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	75	8	17	54
Prac.umysł.niż.szczebła	54	14	32	75
Pracownicy fiz.- umysł.	47	25	28	73
Robotnicy wykwalifikowani	50	23	27	91
Robotnicy niewykwalifik.	48	27	25	55
Rolnicy	51	20	29	42
Pracujący na własny rach.	64	13	24	29
Bierni zawodowo				
Renciści	53	16	31	76
Emeryci	55	14	31	203
Uczniowie i studenci	64	20	16	82
Bezrobotni	38	25	37	114
Gospodynie domowe i inni	61	8	32	36
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	61	14	26	126
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	50	29	21	70
sekt. pryw. poza rolnict.	54	17	28	184
prywatnym gosp. rolnym	49	20	30	46
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	57	18	25	87
301-500	41	19	40	132
501-900	55	18	28	212
901-1200	58	14	28	98
Powyżej 1200 zł	67	9	24	85
Ocena własnych war. mater.				
Złe	42	24	34	229
Średnie	52	17	31	393
Dobre	64	14	21	306
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	64	11	25	94
Raz w tygodniu	62	15	23	457
1-2 razy w miesiącu	39	28	33	173
Kilka razy w roku	45	24	32	202
W ogóle nie uczestniczy	52	14	34	88
Poglądy polityczne				
Lewica	72	15	13	148
Centrum	51	20	29	235
Prawica	66	12	22	269
Trudno powiedzieć	33	25	42	273

Tabela 2. Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?

(%)

	KPEiR	Lewica i Demokraci	LPR	PO	PPP	PSL	PiS	Samoobrona
Ogółem	4	12	2	30	1	5	27	4
Płeć								
Mężczyźni	2	10	1	32	1	6	26	6
Kobiety	5	14	3	30	1	3	25	3
Wiek								
18-24 lat	2	13	4	37	2	2	15	2
25-34	4	15	4	38	2	4	16	5
35-44	2	11	2	34	2	5	23	4
45-54	1	12	1	31	0	3	34	7
55-64	3	11	0	29	0	6	33	4
65 lat i więcej	9	11	3	16	0	9	31	4
Miejsce zamieszkania								
Wieś	4	4	4	20	1	9	29	8
Miasto do 20 tys.	4	13	1	30	2	4	28	4
20-100 tys.	4	16	2	37	1	1	22	2
101-500 tys.	1	18	1	41	1	1	27	1
501 tys.i więcej mieszk.	2	21	0	42	0	4	20	4
Wykształcenie								
Podstawowe	7	7	3	19	2	7	24	9
Zasadnicze zawodowe	2	11	3	26	1	5	28	5
Średnie	2	14	2	38	1	3	27	3
Wyższe	3	21	0	44	0	5	21	0
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	0	17	0	42	0	4	23	0
Prac.umysł.niż.szczebla	0	23	0	36	0	6	24	0
Pracownicy fiz.- umysł.	0	28	0	41	0	0	17	6
Robotnicy wykwalifikowani	2	9	2	35	0	2	26	6
Robotnicy niewykwalifik.	0	9	5	35	5	7	12	5
Rolnicy	7	0	0	10	0	23	32	13
Pracujący na własny rach.	0	8	0	56	0	0	24	0
Bierni zawodowo								
Renciści	12	5	0	22	0	2	38	3
Emeryci	6	9	2	23	0	8	33	3
Uczniowie i studenci	0	9	6	37	2	3	12	3
Bezrobotni	0	19	6	25	3	0	33	8
Gospodynie domowe i inni	6	11	4	21	4	0	22	14
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	0	20	2	39	0	7	17	0
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	0	15	0	30	0	2	32	10
sekt. pryw. poza rolnict.	1	13	1	44	1	1	20	3
prywatnym gosp. rolnym	7	0	0	9	0	22	31	13
Dochody na jedną osobę								
Do 300 zł	5	10	3	20	2	0	23	18
301-500	4	12	8	22	2	10	25	2
501-900	4	9	2	34	1	4	29	3
901-1200	2	16	0	34	0	4	27	4
Powyżej 1200 zł	2	21	0	43	0	3	25	0
Ocena własnych war. mater.								
Złe	4	16	5	23	3	5	23	8
Średnie	3	10	1	25	1	6	29	5
Dobre	3	12	2	40	0	3	24	2
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	4	11	2	9	0	0	46	5
Raz w tygodniu	5	6	2	29	1	7	30	4
1-2 razy w miesiącu	3	11	6	38	2	7	19	4
Kilka razy w roku	2	23	1	37	1	1	19	5
W ogóle nie uczestniczy	0	31	0	40	0	2	13	0
Poglądy polityczne								
Lewica	1	43	1	34	0	4	4	6
Centrum	3	8	1	34	2	7	24	4
Prawica	3	2	3	32	1	2	47	4
Trudno powiedzieć	6	3	3	22	1	8	12	5

(continued)

Tabela 2. cd.

(%)

	UPR	Inne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	1	0	14	547
Płeć				
Mężczyźni	1	1	13	238
Kobiety	0	0	16	258
Wiek				
18-24 lat	0	0	24	79
25-34	0	0	13	67
35-44	4	0	14	92
45-54	0	2	9	102
55-64	0	0	13	80
65 lat i więcej	0	0	16	76
Miejsce zamieszkania				
Wieś	1	1	21	179
Miasto do 20 tys.	0	0	14	73
20-100 tys.	0	0	15	100
101-500 tys.	1	1	7	87
501 tys.i więcej mieszk.	2	0	5	57
Wykształcenie				
Podstawowe	0	1	22	120
Zasadnicze zawodowe	2	1	18	123
Średnie	0	0	11	190
Wyższe	1	1	5	64
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	2	0	12	40
Prac.umysł.niż.szczębła	0	3	7	41
Pracownicy fiz.- umysł.	3	0	5	34
Robotnicy wykwalifikowani	2	2	14	45
Robotnicy niewykwalifik.	0	0	22	26
Rolnicy	3	0	12	22
Pracujący na własny rach.	0	0	12	18
Bierni zawodowo				
Renciści	0	0	17	40
Emeryci	0	0	16	112
Uczniowie i studenci	0	0	27	52
Bezrobotni	0	0	7	43
Gospodynie domowe i inni	0	0	17	22
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	0	1	14	76
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	0	0	12	35
sekt. prywat. poza rolnict.	3	2	12	100
prywatnym gosp. rolnym	3	0	15	23
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	0	0	19	50
301-500	0	0	15	55
501-900	1	1	13	117
901-1200	2	0	12	57
Powyżej 1200 zł	0	1	6	57
Ocena własnych war. mater.				
Złe	1	0	12	96
Średnie	1	1	18	204
Dobre	1	0	12	196
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	0	0	24	60
Raz w tygodniu	1	0	16	282
1-2 razy w miesiącu	1	0	10	68
Kilka razy w roku	0	0	10	90
W ogóle nie uczestniczy	2	2	9	46
Poglądy polityczne				
Lewica	0	0	7	107
Centrum	2	1	14	120
Prawica	1	0	6	179
Trudno powiedzieć	0	1	39	90